ӘЛ-ФАРАБИ атындағы ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ имени АЛЬ-ФАРАБИ

АУДАРМАТАНУ ЖӘНЕ КОМПАРАТИВИСТИКАНЫ ОҚЫТУ МЕН ЗЕРТТЕУДІҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ ғылыми және оқу-әдістемелік мақалалар ЖИНАҒЫ

СБОРНИК

научных и учебно-методических статей АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ОБУЧЕНИЯ И ИЗУЧЕНИЯ ПЕРЕВОДОВЕДЕНИЯ И КОМПАРАТИВИСТИКИ

MATERIALS

of scientific and methodological articles
TOPICAL ISSUES OF TEACHING AND LEARNING
TRANSLATION AND COMPARATIVE STUDIES

Алматы «Қазақ университеті» 2019 Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті жанындағы шетел филологиясы және аударма ісі кафедрасы баспаға ұсынған.

Редакциялық алқа:

Қарағойшиева Д.А., Қазыбек Г.Қ., Мұсалы Л.Ж., Искакова Г.Н., Даутова Б.Д.

Құрастырған:

білім магистрі Искакова Г.Н., филология ғылымдарының магистрі Даутова Б.Д.

Аударматану және компаративистиканы оқыту мен зерттеудің өзекті мәселелері: ғылыми және оқу-әдістемелік мақалалар жинағы. – Алматы: Қазақ университеті, 2019. – 194 бет.

ISBN 978-601-04-3970-2

Жинақ 2019 жылы 26 сәуірде әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың шетел филологиясы және аударма ісі кафедрасында өткен «Аударматану және компаративистиканы оқыту мен зерттеудің өзекті мәселелері» атты халықаралық ғылыми және оқу-әдістемелік конференция материалдары негізінде дайындалды. Аударматану әдістемесі, әдеби байланыстар, көркем аударманы талдау мен бағалаудың өзекті мәселелеріне назар аударылады.

Аударматану әдістемесі мәселелерімен айналысатын мамандарға, жас ғалымдар мен студенттерге арналады.

Поэтому он вполне способен рассуждать на данную тему, как знающий человек. В одной из глав романа «Мешок с костями» дается подробное описание того, что чувствует писатель, пытающийся создать нечто новое.

Конечно, в жизни все не так страшно, и Кинг просто сгущает краски, применяя гиперболу. Но писатель, который находится под воздействием «психологического барьера», наверняка испытывает жуткий страх, приводящий все нити нервной системы в диссонанс. Он хочет что-то написать, но у него не получается. Он прилагает все усилия, но все в итоге оказывается тщетным.

Стивен Кинг на своем творческом пути сталкивается с огромным количеством проблем, большая часть которых именно психологического плана. Писать иногда бывает психологически тяжело. Стивен Кинг подробно рассмотрел все основные трудности работы писателя. Он попытался показать своим читателям, что не стоит считать писательское ремесло легким делом.

Литература:

- 1. Пальцев, Н. Страшные сказки Стивена Кинга. Фантазии и реальность [Текст] / Н. Пальцев. kingclub. narod/wdove/WIN1251/terror. Htm
- 2. Захаров, Е., Захарова, С. Бог и Стивен. Читал ли Кинг Булгакова? [Текст] / Е. Захаров, С. Захарова. litrossia/archive/73/letters/1725. php.
 - 3. King Stephen. Danse Maccabre. How to write a Novel. London: Warner Books, 1993. 40 c.

METEOROLOGICAL LEXIS OF ENGLISH LANGUAGE IN THE LEXICOGRAPHIC ASPECT

M.S. Ongarbayeva, R.M. Tayeva, T.P. Kolesnikova, PhD Doctoral student, Candidate of Philology, Senior Lecturer Al-Farabi Kazakh National University, Almaty, Kazakhstan

In this article authors have made an attempt to select and systematize lexical units that have received metaphorical meanings related to the lexical group "meteorology" and determine their quantitative composition in English. Practical materials of the study were lexical units that are included in the thematic group "Meteorology", extracted by continuous sampling from the explanatory, translational, phraseological dictionaries and thesauruses of English language.

Authors of the scientific article tried to investigate approaches to the study of metaphor and metaphorization processes in domestic and foreign linguistics, the principles of traditional and cognitive approaches to the study of this problem were considered and according to the dictionaries classification of meteorological vocabulary in English was given by the authors.

For the first time, the greatest thinker and scholar Aristotle turned his attention to the problem of defining metaphors, which served as the basis for the study of background, as Ortony once noted "Any serious study of metaphor must necessarily begin with the works of Aristotle," it was Aristotle who first used the term metaphors, as in Poetics (by Aristotle's definition): Metaphor (ancient Greek. transference; figurative meaning", from "above" + "carrying") is a word or expression used in a figurative meaning, based on the comparison of an unnamed item or phenomenon with any other based on their common trait.

Aristotle connects the metaphor with art as an imitation of life. The metaphor of Aristotle, in essence, is almost indistinguishable from hyperbole (exaggeration), from synecdoche, from simple comparison or impersonation and assimilation. In all cases, there is a transfer of meaning from one word to another [1, 3].

It is important to note that meteorological science as a natural science work was developed also by Aristotle. Meteorology (Latin: Meteorologica or Meteora) is a treatise by Aristotle. The text discusses what Aristotle believed to have been all the affections common to air and water, and the kinds and parts of the earth and the affections of its parts. It includes early accounts of water evaporation, earthquakes, and other weather phenomena. (https://en.wikipedia.org/wiki/Meteorology_(Aristotle).

In The Concise dictionary of Oxford Dictionary of linguistics edited by P.H. Matthews we found the following definition of metaphor:

Metaphor 1. Figure of speech in which a word or expression normally used of one kind of object, action, etc. is extended to another. This may lead to metaphoric change in meaning: thus what is now the normal sense of lousy is in origin a metaphorical extension from the basic sense "full of lice". 2. Used by G.P. Lakoff in the 1980s of a general pattern in which one domain is systematically conceived and spoken of in terms of another.

E.g. terms directly applicable to war, as one domain, are systematically applied to that of courtship: She was besieged by suitors, I have lost count of her conquests, and so on. Cf. image schema.

The modern theory of metaphor is a part of cognitive semantics, which in turn refers to cognitive linguistics. In foreign linguistics, the cognitive theory of metaphor actively began its development in the early 1970s.

It is worth noting that Lakoff and Johnson received substantial criticism for using de-contextualized sentences as proof of basic conceptual metaphors. Methods for the study of metaphors come from the principles of the analysis of cognitive linguistics.

At present, it is impossible to deny the most relevant theory of metaphors, the cognitive theory of metaphors, the development of which was carried out by such scholar J. Lakoff. One of his central statements, in "The Metaphors We Live By," is that metaphor is common in everyday life, not only in language, but in people's thoughts and actions so metaphors play a "central role in building social and political reality" [2: 159].

Goat, a linguist who made a valuable contribution to the description of a metaphor, in his book Language of Metaphors he defines the metaphor as follows: Metaphor occurs when a discourse unit is used as an unconventional reference to an object, process or concept, or collide in an unconventional way. And also when this unconventional act of reference or collision is interpreted according to the basic similarities, correspondences or analogies with the participation of the usual referent or collegiate of the unit and the actual unconventional referent or collegiate. [3, 109]. However, definitions and terms are offered by Goatly to describe linguistic metaphor, while J. Lakoff and Johnson focus on conceptual metaphor.

Metaphor was developed by the dissertational research of many Kazakhstani linguists such as Mukhamedzhanov Sh., Zaysanbayeva G.N., Sybanbayeva A.S., Kusainova G.S., Seitova F.Z., on material production Omirbekova Z.K., Kogay E.R., Muratbaeva I.S., Sansyzbayeva K.K., Kalkabekova D.B., Bayugunisova G.M., Eskarayeva A.D., Trichik M.V., and we pay a special role to the dissertation work of Nygmetova B.D. where she studies metaphors in the meteorological forecasts, from the comparative aspect on the material of Russian and German languages.

Significant contribution to the study of metaphors have been made by Russian scholars such as Artunova N.D., Gak V.G., Kharchenko V.K., G.N., Oparina, Potebnya A., Stepanenko A.V., Sklyarevskaya E. D., Telia V.N. Meteorological lexis in the metaphorical use was investigated by Sherbakova L.E., Kasyanova V.M., Baranova E.V., Ryabina E.B., Chemercheva A.A., Kondratenko M.M., Susppikina I.N., in comparative studies by Lazareva M.A., Kuznetsova O.I., Chudakova N.M., Olhovikova Yu., and Liu Yanchun, Chan Ti Xu Huong.

Among foreign scholars on metaphors and cognitive linguistics studies were involved such as philologists, philosophers and logicians as E. Cassirer, X. Ortega De Gasset, A. Richards, J. Searle, R. Jacobson, J. Miller, Goodman N., Turner M., Ricoeur P., Lakoff, G., Kövecses Z., Davidson D., Black M., Goatly A., Morgan E.V., Ortony A., Hoffman R.

We would like to note that the term "metaphor" in our study was used with a sufficient degree of conventionality, since in the cognitive description of metaphorical models we take into account not only the narrowly understood traditional metaphors, but also metonymic constructions, comparisons, synecdoche, metaphorical images as a part of terms and idioms, transference values, idioms, phraseological units and etc., since their roles are very similar. According to some linguists, metaphor is a hidden comparison, but without words as if, like.

Moskvin V.P. notes that thematic groups of metaphors can be build, firstly, on the "subject of auxiliary subject", that is, according to the "thematic belonging" of direct meanings of words; secondly, the "grouping of metaphors by the main subject", that is, by the relation to the subject that serves the purpose of metaphorical transference [4, 66].

To describe the metaphorization processes of meteorological vocabulary, it is necessary to identify the initial semantic meaning of lexical units belonging to the thematic group of weather phenomena, such as wind, precipitation (*rain, snow, hail*, etc.), *fog, thunderstorm, storm* and *blizzards*, as well as natural disasters such as *tornadoes and hurricanes*.

In the dictionary of modern English idioms [5] we found the following expressions:

Rain/pour cats and dogs rain very heavily.

The rain falls on the just and the unjust. (saying) virtue does not ensure all benefits or protect against all hazards. Ex. *The rain may fall on the just and the unjust* But not at least while this Prime-minister is in charge, government largesse (generous giving).

The wind of change (catchphrase) signs of change, esp in political, or social conditions, ex. Nobody prepared them for *the winds of change*.

Wind and weather varying weather of all kinds, esp weather that one is exposed to, or that affects natural or man-made objects. The seamen who could to a certain extent laugh at *wind and weather* had made a joke of a rock.

A storm in a tea-cup a lot of fuss, disturbance, fear about sth that is, or eventually proves to be, of very little importance.

Lightning never strikes in the same place twice (saying) an unusual event. or sth that happens by chance, is not likely to be repeated in exactly the same circumstances or to the same people.

The following dictionary of idioms includes more idiomatic expressions in meteorological vocabulary, for example,

Rain

it never rains but it pours misfortunes or difficult situations tend to follow each other in rapid succession or to arrive all at the same time.

Rain cats and dogs rain very hard

Rain on someone`s parade prevent someone from enjoying an occasion or event; spoil someone`s plans. *Informal, North American*

(Come) rain or shine whether it rains or not; whatever the circumstances. 1994 BBC Top Gear Magazine But come rain or shine, there is a torrent of new convertibles about to reach the UK.

Right as rain (of a person) perfectly fit and well, especially after a minor illness or accident. *Informal* 1995 Patrick McCabe The dead School You just make sure to give him this medicine and come tomorrow night he'll be right as rain.

A rainy day a possible time of need, usually financial need, in the future.

The expression may originate from the days when casual farm labourers needed to save a proportion of their wages "for a rainy day", i.e. for occasions when bad weather might prevent them from working and earning money. 2002 New York Times Book Review. The Russian walked out of K.G.B. headquarters with "insurance against a rainy day".......

Rain check

Take a rain check said when politely refusing an offer, with the implication that you may take it up at a later date. North American

A rain check is a ticket given to spectators at US sporting events enabling them to claim a refund of their entrance money or gain.

Rainbow

At the end of the rainbow used to refer to smth much sought after but impossible to attain. (This phrase refers to the story of a crock of gold supposedly to be found by anyone who succeeds in reaching the end of a rainbow).

Chase rainbows (or a rainbow) purse an illusory goal.

Snow. Pure as the driven snow: see. Pure. Completely pure. When used of snow, driven means, that it has been piled into drifts or made smooth by the wind.

Wind. between wind and water at a vulnerable point. This is the nautical metaphor referring to the part of a ship's side near the waterline that is sometimes above the water and sometimes submerged; damage at this level is particularly dangerous. 1967 Michael Gilbert The dust and the Heat Mallinson must have guessed what was coming. Nevertheless, it hit him between wind and water.

It is an ill wind few things are so bad that no one profits from them. *Proverb*

The full form of this nautical saying is it's an ill wind that blows nobody any good or that profits nobody. Recorded since the mind the 16 th century, it is used especially as a comment on a situation in which one person's bad luck is the cause of another's good fortune.

get your second wind gain a new strength or energy to continue smth that is an effort.

get wind of begin to suspect that smth is happening; hear a rumour of. inf.

piss in the wind. do smth. that is ineffective or a waste of time.

raise the wind. Obtain money for a purpose. British. When it first entered the language in medieval times, this phrase referred to the belief that spririts or witches were able to cause the winds to blow in order to help or hinder ships: the figurative use dates from the late 18th century.

a straw in the wind a slight but significant hint of future developments.

take the wind out of someone's sails

put the wind up alarm or frighten *Br.inf. One of the earliest recorded uses of this expression was in a letter from the poet Wilfred Owen in 1918:"Shells so close that they thoroughly put the wind up a Life Guardsman in the trench with me".*

twist in the wind be left in a state of suspense or uncertainty.

two (or three) sheets to the wind:

sail close (near) to the wind verge on indecency, dishonesty, or disaster. inf.

This originated as a nautical expression, meaning "sail as nearly against the wind as is possible". It has been in figurative use since the mid 19th century. 1996 Martin Dove How to Win Any Consumer Competition I like the extra thrill of writing

to a tight a deadline but sometimes I do sail a bit close to the wind with closing dates.

Take the wind out of someone's sails frustrate a person by unexpectedly anticipating an action or remark. **1977 Eva Figes** *Nelly's version*. She could so easily

have taken the wind out of my sails and put me in my place for good.

whistle in the wind try unsuccessfully to influence smth that cannot be changed.

throw caution to the wind (or winds) act in a completely reckless manner.

wind someone round your little finger: see. twist someone round your little finger at FINGER.

Two (or three sheets) to (in) the wind. Drunk. Inf. The origin of this expression are nautical. Sheets here are the ropes attached to the corners of a ship's sail, used for controlling the extent and direction of the sail; if they are hanging loose in the wind, the vessel is likely to be out of control or taking an erratic course.

To the wind(s) (or the four winds)1. in all directions 2. so as to be abandoned or neglected. 1995 Kate Atkinson Behind the scenes at the museum My little flock scatters to the four winds and are hugged and congratulated by their respective parents for being so pretty, charming, cute, delightful, and so on.

Ice. break the ice do or say smth to relieve tension or get conversation started at the start of a party or when people meet for the first time.

on thin ice in a precarious or risky situation.

hog on ice an insecure person (NA)

cut no ice have no influence or effect inf.

Steal someone's thunder win praise for yourself by pre-empting someone else's attempt to impress. The critic and playwright John Dennis (1657-1734) invented a new method of stimulating the sound of thunder in the theatre. Shortly after others used his method and he is reported to have exclaimed in a fury: Damn them!..... they steal my thunder!

Blood and thunder: see blood

Blood and thunder unrestrained and violent action or behavior, especially in sport or fiction. *Informal. Blood and thunder is often used to describe sensational literature......*

Fog. in a fog in a state of perplexity; unable to think clearly or understand smth.

Frost frozen stiff/freeze your blood/in cold blood/

Frosty it will be a frosty Friday (in July) used to indicate that smth is very unlikely to happen. *Canadian inf.*

1990 Walter Stewart Right church, Wrong Pew It would be a frosty Friday in the middle of July before he would discuss personal affairs with the press.

Cold catch a cold. 1. Become infected with a cold. 2. Encounter trouble or difficulties, especially financial ones. *Inf.*

As cold as charity very cold

Cold comfort poor or inadequate consolation.

The cold shoulder; a show of intentional unfriendliness, rejection

Cold feet loss of nerve or confidence

In a cold sweat: in a state of sweating induced by fear, nervousness, or illness.

There were selected more than 300 lexical units by continuous sampling method from the lexicographic dictionaries in English Language related to the sphere of "meteorology".

In conclusion it is necessary to note that authors conducted a holistic description of meteorological metaphors in English language, according to semantic signs of the formation of metaphorical meanings and identified the composition of meteorological lexis, also distinguished their functioning in English language, united by meteorological themes, which has various metaphorical meanings due to its geographic and historical features of development.

References

- 1. Ortony A. (ed.) Metaphor and thought. Cambridge: Cambridge University Press, 1979.
- 2. Lakoff and Johnson Lakoff, G. and Mark Johnson. 2003. Metaphors we live by. Chicago and London: The University of Chicago Press.
 - 3. Goatly A. The language of metaphors. London and New York: Routledge 1997.

- 4. Moskvin V.P. Russian metaphor. Semantic, structural, functional classification / V. P. Moskvin. Volgograd: Change, 1997, 92 p.
- 5. Oxford dictionary of Current English Volume 2 by A.P. Cowie, R. Mackin and I.R. McCaig. Oxford University Press, 1993.
- 6. Oxford dictionary of English idioms Third edition edited by John Ayto, Oxford University press, 2009, 408 p.

АБАЙ ҚҰНАНБАЕВТЫҢ «ҚАРА СӨЗДЕРІНІҢ» ҚЫТАЙ ТІЛІНЕ АУДАРЫЛУЫ ТУРАЛЫ

Қ. Нұрболат

2-курс магистранты эл-Фараби ҚазҰУ, Алматы, Қазақстан

Түйін: Мақалада Абай Құнанбаевтың «қара сөздеріндегі» құрмасал сөйлемдердің қытай тіл аудармасындағы берілу ерекшеліктерін мен кейбір сөз тіркестердың қытай тіл аудармаларында төрт ироглиятік құрылымы арқылы аударылған жайінда талдау жасалды, және аударма сапасына баға берілді.

Резюме: В статье рассматриваются особенности передачи сложноподчинённых предложений в «Словах назидания» Абая в переводе на китайский. Обсуждается перевод некоторых устойчивых словосочетаний с помощью конструкции из четырёх иероглифов, а также оценивается качество перевода.

Халықымыздың ұлы ақыны Абай Құнанбаевтың шығармалары қытай тіліне аударылғанына отыз жылдан астам уақыт өтті. Ең алғаш Абайдың шығармаларын, қытай тіліне аударып бастаған Сібе ұлтынан шыққан қытай жазушылар одағының мұшесі Қабай (Ха Хуан Жаң) еді. Қабай мырза өзінің бір өмірлік еңбегімен қытай халқына қазақтың ұлы ақыны Абайды таныстырды және оның көптеген шығармаларын қытай тіліне аударып, Абайдың ел сүю, дұрыс жолмен малтауып, мейірімді болу, сол қараңғы заманда елін ойлап, адамдарды ғылымға, білім алуға шақырып, надандықтан ертерек айығу секілді көптеген философиялық ойларын айтқан шығармаларын қытай халқына таныстырып қоймай, тағы сол шығармаларды зерделей отырып зерттеп, автордың терең ойларын түсіне отырыпзерттеулерді жүргізді, қытай акедемиялық оқу ағартудың Абайтану саласының негізін қалады. Ал қара сөздерді 1984 жылы толық аударып Шыңжаң ұлттар баспасында «Ақылия» деген атпен басып шығарды.

Қабайдан кейін «Абай қара сөздері» екінші рет қытай тіліне аударылады, бұл ретте бірғана адам емес, екі аудармашы селбесіп тәржімалау жұмысын жасайды. Олар бірі Қытай қазақтарынан шыққан танымал аудармашы, тәжірбелі жазушы, Қытай жазушылар одағының мүшесі Әкбар Мәжит болса және біреуі Қытайдағы Туң ұлтынан шыққан жазушы, аудармашы, Қытай жазушылар одағының мүшесі Су Жоушион еді. Бұл реткі аударма нұсқасы 1995 жылы Абайдың 150 жылдығына байланысты «阿拜谏言录» деген атпен баспадан шығарылды. Әкбар Мажит «阿拜谏言录» деген атпен шыққан қара сөздерге алғы сөз ретінде жазған «Абайдың тартымдылығы» деген мақаласында былай дейді: «Ұлттар баспасы қазақ редакция бөлімі Су Жоушион мырзаның (қара сөздің) аударма нұсқасын тапсырып алып әлі оны түпнұсқамен салыстырып көрген соң, менен түпнұсқадан қайтадан аударуды сұрады, олар маған уақыт шектеп, үш ай ішінде аударманы бітіріп алты ай ішінде кітаптың басылып шығуын өтінді». [1, 51] Әкбар Мәжит ұзақ жылдар бойы қытай тілінде әдеби шығармашылықпен шұғылданып жүр, қазір де Қытай Жазушылары Журналының бас редакторы.

Шын мәнінде, аударма – практикалық қажеттілігі зор жұмыс, ол әрі қиын әрі күрделі, жауапты да маңызды шығармашылық өнер, ол бір тілді басқа бір тілге жайғана ауыстырасалу процесі емес. Тіл мәдениеттің бір бөлігі ғана болып қоймай, мәдениетте маңызды рөл атқарады, яғни тілді мәдениеттің тасымалдаушысы десекте болады, Тіл аудармасы – бұл тек екі тілді жай балама сөздермен аудара салуғана емес, сонымен қатар екі түрлі мәдениеттің қарам-қатынас орнатуындағы фактор. Ал мәдениет аудармада елемеуге болмайтын маңызды фактор болып табылады. Өзге ұлттың мәдениетін, дәстүрін, ұлттық ерекшелігін, дүние танымын тануда сол ұлтқа тән көркем шығарма өзгеше рөл атқарады. Әдебиет ол адамзат даму процессінде пайда болған зат, ал көркем шығарма болса тарихтың бір көрсеткіші ретінде қаралады, көркем аударманың бүгінгі әдебиетте алатын орныда үлкен. Қазақстан Республикасының дамуы күнсайын жақсарып келеді, мемелекет араларында алатын орныда

		МАЗМҰНЫ				
	АУДАРМАТАНУ ЖӘНЕ САЛҒАСТЫРМАЛЫ ЛИНГВИСТИКА					
	AV AAI MATAIIV ACIII ACI DII MAJIDI JIMII DHCI MAA					
1	Ж. Дәдебаев	ӘДЕБИ КОМПАРАТИВИСТИКА ЖӘНЕ КӨРКЕМ АУДАРМА	3			
2	А.С. Тарақов Г.К. Дайрабекова	М. ЛЕРМОНТОВТЫҢ «ТЕРЕКТІҢ СЫЙЫ» ӨЛЕҢІ – АБАЙ АУДАРМАСЫНДА	13			
3	Zh. D. Mustafayeva	REPRODUCTION OF IDIOSTYLE AND ANALYSIS OF THE TRANSFER OF SLANG IN THE TRANSLATION OF KEN KESEY'S NOVEL "ONE FLEW OVER THE CUCKOO'S NEST" BY V. GOLYSHEV	17			
4	Ж.Е. Арыстанбек	ОЛЖАС СҮЛЕЙМЕНОВТІҢ «МӘМБЕТ БАТЫРДЫҢ ДАР АЛДЫНДАҒЫ ДҰҒАСЫ» ӨЛЕҢІН ҚАЗАҚ ТІЛІНДЕГІ АУДАРМА МӘТІНМЕН САЛЫСТЫРМАЛЫ ТАЛДАУ	21			
5	Г.Д. Жалгасбаева Ә.Д. Болат	БАЛАЛАР ӘДЕБИЕТІНІҢ АУДАРЫЛУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	24			
6	М.М. Аймагамбетова, К.Т. Джунусова	БИБЛЕИЗМЫ КАК ОСОБЕННОСТЬ ЗАГОЛОВКОВ РУССКОЯЗЫЧНЫХ КАЗАХСТАНСКИХ ГАЗЕТ	26			
7	Янг Июань Ә.Ж. Байелі	ПРОБЛЕМЫ ПЕРЕВОДА ПО АКТУАЛЬНЫМ ВОПРОСАМ ПЕРЕВОДЧЕСКИХ ИССЛЕДОВАНИЙ И ДИПЛОМАТИЧЕСКИХ ТЕКСТОВ	29			
8	A.B. Ospan G.R. Dautova	PRESENTATION OF THE CONCEPT "STEPPE" IN THE WORKS AND POEMS BY KENEN AZERBAEV	33			
9	A.S. Shukieva Z.N. Seytzhan	VARIANTS OF THE EPIC KOZY KORPESH – BAYAN SULU OF TURKIC PEOPLES, ITS SPECIFICAL AND GENERAL PECULIARITIES	37			
10	Ғ.А. Айтжан Н.Б. Сағындықов	ДРАМА ЖАНРЫНДАҒЫ ФОЛЬКЛОРЛЫҚ ЭЛЕМЕНТТЕР	40			
11	А.Ж. Бижанова А.Б. Темірболат	ҚАДЫР МЫРЗА ӘЛИ ПОЭМАЛАРЫНДАҒЫ УАҚЫТ ПЕН КЕҢІСТІК ТУРАЛЫ	44			
12	G.A. Aitzhan N.B. Sagindikov	IMPROVISATIONAL AND DEVISED THEATRE AND THEIR TENDENCY IN KAZAKH DRAMA GENRE	48			
13	А.С. Аушенова Ж.А. Аманкельды	ШЫҢҒЫС АЙТМАТОВ ШЫҒАРМАЛАРЫНДАҒЫ БАЛА БЕЙНЕСІ	51			
14	A.R. Ramazanova G.N. Iskakova	PROSODIC PECULIARITIES OF LAWYERS' SPEECH	54			
15	Ю. Кацман Т.У. Есембеков	СПЕЦИФИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ИНТЕРПРЕТАЦИЯ ПЕРЕВОДА ПРОИЗВЕДЕНИЙ МОРИСА СИМАШКО	57			
16	Ж. Наурызбаев	ҚАЗАҚ ФРАЗЕОЛОГИЯСЫНЫҢ ЗЕРТТЕЛУ КЕЗЕҢДЕРІ	60			
17	М. Сайлау Р.М. Таева	ЗАМАНАУИ ҒЫЛЫМНЫҢ ЛИНГВИСТИКАЛЫҚ ПРАГМАТИКАСЫ	63			
18	Р.А. Төреханова, А. Төнкер	АУДАРМА ТРАНСФОРМАЦИЯЛАРЫ ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ КЛАССИФИКАЦИЯСЫ	66			
19	Г.С. Габдкаримова	ОЛАГДЫҢ ЮГАССИФИКАЦГИСЫ ОБРАЗНЫЕ СРАВНИТЕЛЬНЫЕ ОБОРОТЫ В СОВРЕМЕННОМ АНГЛИЙСКОМ ЯЗЫКЕ	70			
20	Г.Б. Абдрахимова	ШӘКӘРІМ ШЫҒАРМАЛАРЫНДАҒЫ ИСЛАМИ ҰҒЫМ-ТҮСІНІКТЕР	73			
21	А.Т. Алимбаева, Ж.С. Смагулова	ЗНАЧИМОСТЬ ТЕОРИЙ И МОДЕЛЕЙ УСВОЕНИЯ ЯЗЫКА	80			
22	Ә.Ж. Байелі	МӘДЕНИ КОМПАРАТИВИСТИКА	83			
23	Ш.А. Оспанкулова	Ә. НҰРПЕЙІСОВТІҢ «СОҢҒЫ ПАРЫЗ» РОМАНЫНДАҒЫ СІЛТЕУ ЕСІМДІКТЕРІНІҢ ФУНКЦИОНАЛДЫ ТАЛДАНУЫ	85			

	ШЕТЕЛ ФИЛОЛОГИЯСЫ ЖӘНЕ АУДАРМА ІСІ				
24	Цзян Вэнь Г.Қ. Қазыбек	РЕЦЕПЦИЯ ТВОРЧЕСТВА СТИВЕНА КИНГА	89		
25	M.S. Ongarbayeva, R.M. Tayeva, T.P. Kolesnikova,	METEOROLOGICAL LEXIS OF ENGLISH LANGUAGE IN THE LEXICOGRAPHIC ASPECT	92		
26	Қ. Нұрболат	АБАЙ ҚҰНАНБАЕВТЫҢ «ҚАРА СӨЗДЕРІНІҢ» ҚЫТАЙ ТІЛІНЕ АУДАРЫЛУЫ ТУРАЛЫ	96		
27	Д. Ахмедова Г.Қ.Қазыбек	КРАТКИЙ АНАЛИЗ ПЕРЕВОДОВ ПОЭМ ДЖОРДЖА ГОРДОНА БАЙРОНА НА КАЗАХСКИЙ И РУССКИЙ ЯЗЫКИ	99		
28	Лю Цяни Ә.Ж. Байелі Н.Б. Сапарбаева	ПРОБЛЕМЫ ПЕРЕВОДА КИТАЙСКОЙ ФРАЗЕОЛОГИИ НА РУССКИЙ ЯЗЫК	103		
	•	м аударма және компаративистика			
29	А.Қ. Қазыбек Г.Д. Айтжанова	ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ПЕРЕВОД - ФАКТОР СБЛИЖЕНИЯ СТРАН И КОНТИНЕНТОВ	107		
30	Г.Қ. Қазыбек К. Коч А. Арипов	С.А. АКСЕНОВА-ШТЕЙНГРУД АУДАРМАЛАРЫ	110		
31	Ә.Д. Болат Г.Д. Жалгасбаева	КӨРКЕМ ШЫҒАРМАДАҒЫ ДИАЛОГ ТҮРЛЕРІ ЖӘНЕ АУДАРЫЛУ ТӘСІЛДЕРІ	113		
32	М. Еркін	АБАЙ ШЫҒАРМАЛАРЫНДАҒЫ ТҰРАҚТЫ ТІРКЕСТЕРДІҢ ҚЫТАЙ ТІЛІНЕ АУДАРЫЛУЫ	117		
33	3. Қосанова Ә.С. Тарақов	ҚАЛИЖАН БЕКХОЖИН ЖӘНЕ ҚАЗАҚ КӨРКЕМ АУДАРМАСЫ	119		
34	Тун Шэнюй	ОЦЕНКА «ДЕТСТВА»	126		
35	A. Meirambayeva S. Ashimkhanova	JACK LONDON'S NATURALISTIC VIEWS IN WHITE FANG	127		
36	А. Бекболат	«АБАЙ ЖОЛЫ» РОМАН-ЭПОПЕЯСЫНДАҒЫ ПЕЙЗАЖДЫҚ СУРЕТТЕМЕЛЕРІНДЕ ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ҚОС СӨЗДЕРДІҢ ОРЫС-АҒЫЛШЫН ТІЛДЕРІНЕ АУДАРЫЛУЫ	129		
37	А.Е. Канашева	АНТОН ЧЕХОВТЫҢ «ДЕТВОРА» ӘҢГІМЕСІН ҚАЗАҚ ЖӘНЕ АҒЫЛШЫН ТІЛІНДЕГІ АУДАРМАЛАРЫМЕН САЛЫСТЫРМАЛЫ ТАЛДАУ	133		
38	А. Болат	ДЖЕК ЛОНДОН ШЫҒАРМАШЫЛЫҒЫНЫҢ ҚАЗАҚ ӘДЕБИ АУДАРМАСЫНДАҒЫ МАҢЫЗЫ	135		
39	Б. Даутова Т. Есембеков	КӨРКЕМ МӘТІНДЕГІ ЭТНОМӘДЕНИ МАРКЕРЛЕРДІ АУДАРУ ТӘСІЛДЕРІ	139		
40	S.T. Kalysh	THE IMPACT OF ABAI TO THE DEVELOPMENT OF PHRASEOLOGY AND A PERIPHRASIS AS A BRANCH OF IT	145		
41	A. Orazkhanova	TRANSLATION METHODS OF ETHNOCULTURAL VOCABULARY IN EPIC POETRY «THE PATH OF ABAY» BY MUKHTAR AUEZOV IN THE RUSSIAN AND ENGLISH LANGUAGES	147		
		ОҚЫТУ ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫ			
42	Г.Ә. Дәмен	РОЛЬ МУЛЬТИМЕДИЙНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ФОРМИРОВАНИИ ИНОЯЗЫЧНОЙ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ БУДУЩЕГО УЧИТЕЛЯ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА	150		
43	N.Z. Tussupova J.E. Sagimbayeva	DISTANCE LEARNING: ROLE AND SIGNIFICANCE IN THE EDUCATIONAL SYSTEM	153		